

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kös LXI. — Izdan in razposlan 4. dne aprila 1917.

Vsebina: (Št. 146—148.) 146. Ukaz gledé načelnih določil o dobivanju in podelovanju sirovega olja. — 147. Ukaz o uravnavi prometa s kostanjevim lesom in o naredbah za varstvo kostanja. — 148. Ukaz, s katerim se po Najvišjem pooblastilu z dne 31. marca 1917. l. izpreminjajo točke 52 do 57 v § 14 predpisa o organizaciji črne vojske z dne 20. junija 1907. l. in s katerim se v porazumu z vojnim ministrom izpreminja § 51, točka 8, vojnih predpisov I. del z dne 27. julija 1912. l.

146.

Ukaz trgovinskega ministra v porazumu z ministrom za javna dela z dne 2. aprila 1917. l.

gledé načelnih določil o dobivanju in podelovanju sirovega olja.

Na podstavi cesarskega ukaza z dne 10. avgusta 1915. l. (drž. zak. št. 239) in na podstavi ministrstvenega ukaza z dne 23. septembra 1916. l. (drž. zak. št. 323) se ukrepajo naslednje odredbe:

§ 1.

Od 1. dne aprila 1917. l. počenši prideli trgovinski minister po § 3*) upravičenim čistilnicam rudninskega olja iz vsakočasne mesečne produkcije določno množino sirovega olja (kontingent sirovega olja.)

§ 2.

Čistilnice rudninskega olja v zmislu tega so le take čistilnice, ki izdelujejo davčne izdelke rudninskega olja.

§ 3.

Kontingent sirovega olja prejemajo le tiste čistilnice,

*) Popravljenno. Glej razglas z dne 10. aprila 1917. l. (drž. zak. št. 234).

1. ki so bile v obratni dobi od 1. dne septembra 1913. l. do 31. dne avgusta 1914. l. v obratu, brez ozira na to, ali so tačasno v obratu ali ne;

2. ki sicer v dobi, oznamenjeni pod številko 1, niso bile v obratu, pa so pozneje najdalje do 1. dne januarja 1917. l. zopet začele obrat.

Čistilnice, kojih stojališče je v sovražnikovi oblasti, nimajo pravice do kontingenta za dobo tega stanja. Toda podjetja takih čistilnic morejo, ako se stojališče čistilnice oprosti sovražnega zasedanja, dodatno prositi za pridelitev kontingenta, ako so dani obči pogoji števil 1 ali 2. Pravica do kontingenta pa velja v takem primeru šele od časa zglasitve.

§ 4.

Od dne razglasitve tega ukaza počenši, se sme sirovo olje podelovati le po naslednjih določilih:

1. Iz 100 kg računsko čistega sirovega olja znamke Boryslaw-Tustanowice se mora izdelati ob normalnem podelovanju najmanj:

a) Bencina 9·8%,

in sicer:

(1) bencin za letalce s specifično težo 0·680/0·700 : 1·1%,

(2) lahki bencin s specifično težo 0·700/0·720 : 0·7%,

(3) srednji bencin s specifično težo 0·720/0·745 : 1·6%.

(4) težki bencin s specifično težo 0.745/0.760: 4.6‰,

(5) mešani bencin (narejen z mešanjem iz bencina kakovosti (1)—(4) z lakovim bencinom s specifično težo 0.760/0.780) s specifično težo nad 0.760: 1.8‰.

b) Petroleja 33.0‰.

Izdelek petroleja se sme zmanjšati le, ako in kolikor se poveča izdelek bencina nad mejo, označeno pod a). Izdelek bencina in petroleja skupaj mora vsekakor doseči 42.8‰ podelanega sirovega olja.

c) Plinovega olja 20.0‰.

d) Mazalnih olj (vretensko olje, strojno olje, vulkansko olje, cilindrsko olje) skupaj 15.7‰.

Pri tem mora izdelek težkih olj z gostoto nad 4 pri 50° C po Englerju znašati najmanj 2.5‰.

e) Parafina 5.5‰.

f) Smole in koksa skupaj 3.0—6.0‰, in sicer:

Ako se koks sploh ne izdeluje, se mora izdelati najmanj 2.0‰ trde smole, 4.0‰ mehke smole.

Ako se izdeluje koks, je dopustno zmanjšati izdelek smole v nastopnem razmerju:

Izdelek koksa do 0.5‰: trda smola do 1.5‰, mehka smola do 4‰.

Izdelek koksa čez 0.5 do 1.0‰: trda smola do 1.0‰, mehka smola do 3.0‰.

Izdelek koksa čez 1.0 do 1.5‰: trda in mehka smola skupaj do 3.0‰.

Izdelek koksa čez 1.5 do 2.0‰: trda in mehka smola skupaj do 2.0‰.

Izdelek koksa čez 2.0 do 2.5‰: trda in mehka smola skupaj do 1.0‰.

Izdelek koksa čez 2.5 do 3.0‰ in več: trda in mehka smola skupaj do 0.0‰.

Fabrikacijske izgube se priznava po razmerju izdelovanja koksa k izdelovanju smole 10 do 13‰.

2. Iz sirovega olja znamke Bořyslaw-Tustanowice, ki se podeluje v kurilno olje, se mora izdelati bencina 9.8‰, petroleja 15‰, kurilnega olja 58‰, parafina 5.5‰.

Predpis številke 1, črka b), se uporablja zmislno primerno.

3. Za podelovanje specialnih vrst sirovega olja veljajo predpisi, postavljeni o priliki odkaza.

4. Kuriti s sirovim oljem, plinovim oljem, vmesnimi produkti vsake vrste in zastankov, iz katerih se morejo dobivati še nadaljnji produkti, v obratih čistilnic je prepovedano.

§ 5.

Trgovinski minister določi edinole po potrebah in interesih javnega interesa, katere čistilnice se pripuščajo za podelovanje kontingentov sirovega olja in v koliko se morejo pri tem dopuščati izjeme od predpisa podelovanja.

§ 6.

Vsaka čistilnica more svoj kontingent prenesti na drugo čistilnico. Čistilnice, na katere se more prenesti kontingent, označeni trgovinski minister.

Eventualni prenos aprilovega in majaovega kontingenta je naznaniti trgovinskemu ministrstvu najkasneje 25. dne aprila 1917. l., prenos naslednjih mesečnih kontingentov najkasneje 10. dne prejšnjega mesca v treh izvodih s priporočenim pismom, sicer bode s kontingenti tistih čistilnic, ki se niso pripustile za podelovanje svojega kontingenta, drugače razpolagal trgovinski minister v porazumu z ministrom za javna dela, kontingenti ostalih pa veljajo za sprejete. Za dan naznanila velja dan, katerega se pismo odda na pošto.

§ 7.

Za podelovanje sirovega olja pripuščenim čistilnicam se odkazuje sirovo olje na podstavi cesarskega ukaza z dne 10. avgusta 1915. l. (drž. zak. št. 239).

Čistilnicam, ki postanejo na podlagi svojih pravic pridobivanja ali pravic pridobivanja takih podjetij, s katerimi tvorijo gospodarsko eno celoto, lastnice sirovega olja, se odkaze to sirovo olje praviloma tudi čez izmero njihovih kontingentov; izvzeto od tega je sirovo olje iz takih jam, ki so se pridobile po 1. dnevu aprila 1916. l. v takem stanju da se najde sirovo olje, ali se pridobé po 1. dnevu aprila 1917. l. v stanju vrtanja, ki je napredovalo čez globočino 800 metrov.

§ 8.

Za podelovanje sirovega olja pripuščene čistilnice so dolžne prevzemati odkazano sirovo olje in ga tekoče podelovati; nadalje so dolžne vse sirovo olje, ki se jim je že prepustilo ali odkazalo z veljavnostjo do 1. dne aprila 1917. l. ali ki so ga pridobile, vseeno, kje je v tem času, podelati najkasneje do 31. dne avgusta 1917. l. v približno enakih mesečnih množinah.

Take čistilnice smejo svoje sirovo olje oddajati drugim le na ukazilo ali posebno dovoljenje trgovinskega ministra.

§ 9.

Razen sirovega olja, ki ga zadeva že določilo § 8, je dejano pod zaporo tudi vse drugo sirovo olje, ki se je prepustilo ali odkazalo z veljavnostjo do 1. dne aprila 1917. l., brez razlike kraja, kjer leži, in brez razlike osebe (podjetja), za čigar račun leži. Zapora ima učinek, da se sme sirovo olje podelovati ali oddajati le na podstavi ukazila ali posebnega dovoljenja trgovinskega ministra.

§ 10.

Čistilnice, ki se niso pripustile za podelovanje sirovega olja, so dolžne najdalje do 20. dne aprila 1917. l. naznaniti pristojnemu finančno-uradnemu nadzornemu organu, katere množine prepuščenega sirovega olja, vmesnih izdelkov in zaostankov so bile 1. dne aprila 1917. l. v čistilnici. Vrsto vmesnih izdelkov in zaostankov je oznameniti kolikor mogoče natančno.

Naznanilna dolžnost ne velja za množine izpod 10 metrskih stotov sirovega olja ali posameznih vmesnih izdelkov in zaostankov. Navajati se mora v metrskih stotih. Pristojni finančno-uradni nadzorni organi imajo pravico popreskusiti pravilnost navedb.

Podjetja za napeljavo in vkladanje kamenega olja so dolžna predložiti trgovinskemu ministru najdalje do 30. dne aprila 1917. l. izkaze množinah sirovega olja, ki ležé pri njih 31. dne marca 1917. l. V izkazih je ločeno po prepuščenem, odkazanem in zaseženem sirovem olju vpisati lastnike sirovega olja (posestnike jam, posestnike kosmatih, čistih in enakih deležev) z imenom in, ako mogoče, z naslovom in z navedbo njim pripadajočih množin sirovega olja.

§ 11.

Za čistilnice, ki so v obratu države ali vojne uprave, veljajo gledé pridelitve in podelovanja sirovega olja posebna določila.

§ 12.

Prestopke tega ukaza in na njegovi podstavi izdanih nadaljnjih zaukazov se kaznujejo, ako dejanje ne spada pod strožje kazensko določilo, po

določilih cesarskega ukaza z dne 10. avgusta 1915. l. (drž. zak. št. 239), oziroma ministrskega ukaza z dne 23. septembra 1916. l. (drž. zak. št. 323).

§ 13.

Ta ukaz dobi moč z dnem razglasitve.

Trnka s. r.

Urban s. r.

147.

Ukaz voditelja poljedelskega ministrstva v porazumu z udeleženi ministri in v soglasju z vojnim ministrom z dne 2. aprila 1917. l.

o uravnavi prometa s kostanjevim lesom in o naredbah za varstvo kostanja.

Na podstavi cesarskega ukaza z dne 10. oktobra 1914. l. (drž. zak. št. 274) se ukazuje tako:

Naznanilna dolžnost.

§ 1.

1. Kdor ima ob času, ko dobi ta ukaz moč, več nego 5 kubičnih metrov zalog posekanega kostanjevega lesa v posesti ali za druge v hrambi, mora naznaniti te zaloge po stanju 4. dne aprila 1917. l. z navedbo množine (v kubičnih metrih) in kraja skladišča c. in kr. vojnemu ministrstvu, skupina za usnje (Dunaj, I. Kolowratring 14) do 15. dne maja 1917. l.

Pozneje morajo izdelovalci izlečka iz kostanjevega lesa in tista podjetja, ki se bavijo s pripravljalnim obdelovanjem kostanjevega lesa za izdelovanje izlečka, zgoraj oznamljenemu mestu podati 1. dne vsakega mesca naznanilo o prirastku, nastalem naproti nazadnje naznanjenemu stanju, o odtlej podelani množini in o končnem stanje zaloge.

2. Posestniki konstanjevih gozdov ali večjih gozdarsko obdelovanih nasadov in tisti, ki imajo v takih gozdovih ali nasadih pravice sekati les, morajo političnemu okrajnemu oblastvu, v čigar okolišju so ti gozdovi ali nasadi, naznaniti do 15. dne maja 1917. l.:

a) ime in stanovališče posestnika gozda, oziroma upravičenca za sekanje;

- b) natančno lego gozda (občina, ime gozda ali kosa);
- c) izmero nasajene površine;
- d) poprečno razraščanje, pri mešanih nasadih razmerje, kako so mešani;
- e) poprečno starost nasada;
- f) okolnosti, ki pridejo v poštev za možnost spravljavanja lesa;
- g) ali obstaja za te gozdove gospodarski načrt in kdaj bi se naj na njegovi podlagi sekal kostanjev nasad;
- h) datum in številko dovoljenja za sekanje, ki se je morda podelilo na podstavi določil gozdnega zakona, preden je dobil ta ukaz moč.

Zahteva.

§ 2.

Da varuje javne interese, more trgovinski minister zaukazati oddajo zalog še posekanega kostanjevega lesa po cenah, ki jih določi.

Dovoljenje za sekanje.

§ 3.

Kostanjeva drevesa, ki rastejo kakor ne gozdarsko gojena sadna drevesa posamez, v logih ali skupinah, se smejo sekati le:

- a) ako so očitno gnila ali poškodovana ali ne rodijo več v polni meri ali
- b) ako ima deblo, merjeno v višini prs (1,3 m nad tlemi), več nego 240 cm v obsegu.

V logih in skupinah se vrhutega ne sme posekati več nego ena tretjina prvotnega števila in to le ogibaje se večjih vrzeli, tako, da se od vzamejo posamezna debela razdeljeno čez celo površino.

Vsako sekanje, opravljeno po teh določilih, je nemudoma naznaniti pristojnemu političnemu okrajnemu oblastvu.

§ 4.

Kjer tvorijo kostanjeva drevesa gozdove ali večje gozdarsko gojene nasade, se smejo posekati le na podstavi posebnega dovoljenja. To dovoljenje ugasne po preteku enega leta, računa se od dneva izdaje.

O prošnjah za dovoljenje za sekanje takih kostanjevih dreves odloča v vseh primerih, v katerih se naj pridobljeni les porablja za narejanje

strojilnega izlečka, poljedelski minister v porazumu s trgovskim ministrom in vojnim ministrom. Take prošnje je vlagati na političnem okrajnem oblastvu, v čigar okolišu so nasadi, to oblastvo pa jih obravnava le tedaj, če so jih vložili središče za kože in usnje d. dr., izdelovalci izlečka ali podjetja, ki se bavijo s pripravljalnim obdelovanjem kostanjevega lesa za izdelovanje izlečka. Podjetja poslednje vrste ter izdelovalci izlečka morajo to svojo lastnost dokazati s tem, da predložijo potrdilo središča za kože in usnje d. dr. ali pristojne trgovinske in obrtne zbornice. Politično okrajno oblastvo mora oznamenjene prošnje z izjavo pristojnega okrajnega gozdnega tehnika vred predložiti poljedelskemu ministrstvu.

V vseh drugih primerih, torej zlasti tedaj, kadar gre za sekanje kostanjevih dreves, da se zadosti lokalni potrebi drv, kolov za trte, dog za sode itd., odloča o prošnjah za podelitev dovoljenja za sekanje v prvem odstavku navedenih kostanjevih dreves pristojno politično okrajno oblastvo zaslišavši okrajnega gozdnega tehnika.

§ 5.

V času od 1. dne aprila do 15. dne oktobra je sekanje kostanjevih dreves prepovedano.

Izjeme od te prepovedi more od primera do primera dovoljevati poljedelski minister. V primeru § 4, odstavek 2, odloči poljedelski minister v porazumu s trgovskim ministrom in z vojnim ministrom.

Dolžnost vnovičnega zasajanja.

§ 6.

Posestnik (lastnik, zakupnik, upravičeni uživalec) je dolžen na mesto vsakega po 1. dnevu avgusta 1914. l. posekanega kostanjevega drevesa v § 3 omenjene vrste, zasaditi in vzgajati mlado kostanjevo drevo v dobi enega leta ali pustiti in ohraniti vsaj enega najkrepkejših izrastkov iz štor, da zopet vzraste.

Oznamenjeni rok teče gledé kostanjevih dreves, posekanih, preden dobi ta ukaz moč, od dneva razglasitve, gledé pozneje posekanih dreves od dneva sekanja.

Ali in v koliko je v kostanjevih gozdovih in nasadih (§ 4) poskrbeti, da zopet zraste ta vrsta lesa, mora določiti politično okrajno oblastvo, oziraje na naravne razmere stojališča, o priliki, ko podeli po § 4, odstavek 3, dovoljenje, oziroma v času, v katerem zve v zmislu odstavka 2 § 4, da je poljedelski minister podelil dovoljenje za sekanje.

§ 7.

Prepovedano je sklepati pogodbe, s katerimi se proti določilom §§ 3, 4 in 5 tega ukaza otuji les še stoječega kostanjevega oreha. Te pogodbe so tudi tedaj brez moči, ako so se sklenile, preden je dobil ta ukaz moč. Pravice zahtevati odškodnino zaradi neizpolnjene pogodbe, ki so nastale pred pričetkom veljavnosti tega ukaza, ostanejo neizpremenjene. Izpolnitev sama je prepovedana tudi v tem primeru.

Določila o nadzorovanju in kazenska določila.

§ 8.

Izvršenje predpisov tega ukaza nadzorujejo politična oblastva, privzemši gozdne tehnike politične uprave, obrtne nadzornike ali druge organe.

§ 9.

Kdor ravna zoper določila tega ukaza, tega kaznuje politično okrajno oblastvo na denarju do 5000 K ali z zaporem do 6 mesecev, ako dejanje ne spada pod strožje kazensko določilo.

§ 10.

Ta ukaz dobi moč 4. dne aprila 1917. l.

Clam-Martinic s. r.

Schenk s. r.

Handel s. r.

Urban s. r.

148.

Ukaz ministrstva za deželno bran z dne 3. aprila 1917. l.,

s katerim se po Najvišjem pooblastilu z dne 31. marca 1917. l. izpreminjajo točke 52 do 57 v § 14 predpisa o organizaciji črne vojske z dne 20. junija 1907. l. (drž. zak. št. 150) in s katerim se v porazumu z vojnim ministrom izpreminja § 51, točka 8, vojnih predpisov I. del z dne 27. julija 1912. l. (drž. zak. št. 153).

Na podstavi § 12 zakona o črni vojski z dne 6. junija 1886. l. (drž. zak. št. 90) in § 6 cesarskega ukaza z dne 1. maja 1915. l. (drž. zak. št. 108) se zaukazuje tako:

Osebe, ki pripadajo rojstvenim letnikom, prizadetim s sklicem črne vojske, ne da bi spadali pod izjemno določilo § 1, odstavek 3, cesarskega ukaza z dne 1. maja 1915. l. (drž. zak. št. 108), in ki so izbrisani v nabornem seznamu ali v črno-vojniškem imeniku, so izvzeti, da se ne pritegnejo na črnovojno dolžnost, le tako dolgo, dokler v resnici obstaja njihova nesposobnost za vsako črnovojno dolžnost zaradi njihovega telesnega ali duševnega stanja.

Zato so ti vojni zavezanci dolžni slušati poziv na preiskavo gledé njihove telesne in duševne sposobnosti za črnovojno službo.

Ta ukaz dobi takoj moč.

Georgi s. r.

